VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 15 APRIL 2021

Onderwerp: RV Vriendschapsband Haarlemmermeer Cebu (2021.0000421)

Voorzitter: dhr. J.C. Koomen

De leden: de heer M. Achterbergh-Copier, de heer T.M. Beusenberg, mevrouw A.E. Gumbert, mevrouw R.F. Hussain, mevrouw J. Koolmoes, mevrouw A.P. Maat, mevrouw S. van de Meeberg, de heer J.J. Schaap, de heer H.P. Spijker, de heer K. Sulmann, de heer J.P.H. de Vries

Griffier: mw. E.H.M. Ouwehand-Brussel

Portefeuillehouders: mw. M.H.F. Schuurmans-Wijdeven

Insprekers: dhr. H. Koning, de heer H. Kuipers

De VOORZITTER: Dan open ik de sessie Vriendschapsband Haarlemmermeer-Cebu. Er hebben zich twee insprekers gemeld. Het stuk staat ter besluitvorming op de agenda van 29 april a.s. We hebben twee beslispunten: een beslissing nemen over de toekomst van de vriendschapsband Haarlemmermeer-Cebu en een keuze maken uit de twee opties en het financieel resultaat van de besluitvorming verwerken in de meerjarenbegroting. Dat staat vanavond op de agenda, we starten met een eerste termijn en daarna is er een vrij debat. We hebben twee insprekers, vast bekende gezichten voor u. Ik nodig als eerste graag de heer Henk Koning, voorzitter Vriendschapsband Haarlemmermeer-Cebu, uit om de komende vijf minuten in te spreken in de raad. Gaat uw gang mijnheer Koning.

De heer KONING: Geachte mevrouw de burgemeester, geachte leden van de gemeenteraad Haarlemmermeer. Voor u ziet u een geboren en getogen inwoner van de Haarlemmermeer die trots is op onze gemeente waar het goed wonen, leven en recreëren is. Ik ben ook trots dat ik samen met mijn bevlogen medebestuursleden als vrijwilliger uitvoering mag geven aan de officiële vriendschapsband die de Haarlemmermeer in 1992 is aangegaan met Cebu op de Filippijnen. De doelstelling zal bekend zijn, maar ik zal die even herhalen. De doelstelling van deze vriendschapsband is het uitwisselen van kennis en ervaring, het kweken van interesse voor elkaars cultuur en het bevorderen van contacten over en weer. VHC doet dat en vertegenwoordigt Haarlemmermeer en Cebu bij lokale organisaties, NCO's, de burgemeester, raadsleden, kerkelijke bestuurders en vertegenwoordigers van de (geluid valt weg). Er is ook contact met de Nederlandse ambassade in Manilla en de Filipijnse ambassade in Den Haag. Daarnaast brengt VHC het bestaan van de vriendschapsband onder de aandacht bij de inwoners van de Haarlemmermeer, onder andere door publicaties in de plaatselijke krant, in nieuwsbrieven en op de VHC-nieuwssite. Sinds 1992 heeft VHC steun gehad van ontzettend veel vrijwilligers die met groot enthousiasme hebben gewerkt aan de uitvoering van deze vriendschapsband. Ook ondervinden wij steun van de afdeling Communicatie en Externe betrekkingen van onze gemeente. Alle doelen hebben een link met de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, het gaat om gezamenlijke principes en waarden en een gedeelde visie en gedeelde doelen zijn nodig om dat te realiseren. In de evaluatie van de afgelopen vijf jaar, gevoegd bij het collegevoorstel, hebt u kunnen lezen wat al die projecten inhouden en wat er is gebeurd en gerealiseerd. Wat zijn dat nou voor projecten die op Cebu uitgevoerd worden? Op de lange termijn zijn het onder andere steun aan de ambulancedienst ERUF door de Veiligheidsregio Kennemerland, voorheen Brandweer- en Ambulancedienst Haarlemmermeer. Die heeft er door de jarenlange steun voor gezorgd dat ERUF een van de

hoogst geserveerde hulpverleningsdiensten van Zuidoost-Azië is geworden. Ook de geoormerkte steun aan het schooltje op de vuilnisbelt is een uiterst succesvol project, de eerste kinderen van het schooltje hebben inmiddels met succes een studie aan de universiteit doorlopen. Verder is er het project FORGE om seksuele uitbuiting van kinderen te bestrijden, dat doen we in samenwerking met de winkel van Terre des Hommes in Hoofddorp en de visie is nu om de kinderen op te vangen in veilige pleeggezinnen. Dan natuurlijk de jongerenuitwisseling, enthousiaste jongeren uit de Haarlemmermeer en Cebu ontmoeten elkaar in hun eigen cultuur en daarna staan ze eigenlijk als andere mensen in het leven. Er zijn natuurlijk ook steeds nieuwe projecten, ik noem de microkredieten voor vrouwen, extra begeleiding voor kinderen uit arme gezinnen waarmee ze klaar worden gemaakt voor de arbeidsmarkt, het aanpakken van klimaatproblemen, stadstuinen waar inwoners zelf hun groente kunnen verbouwen en het project voor een rivier op Cebu die te lijden heeft van grote hoeveelheden afval; een schone rivier leidt tot een betere waterkwaliteit. Ons werk is nog lang niet af en de vraag is dan ook ons de kans te geven om hiermee door te gaan want het is duidelijk dat alle projecten succesvol uitgevoerd zijn. Ze zijn door VHC gemonitord en daardoor heeft het bestuur een goede verantwoording kunnen afleggen. Ook op Cebu slaat de COVID-pandemie genadeloos toe, met name bij de inwoners van de sloppenwijken; hoe ga je om met 1,5 meter afstand? VHC heeft inmiddels (geluid valt weg) zijn contacten en organisaties waar het kan, inkomsten van de club van 100 besteed om die mensen extra te helpen. De inwoners van Cebu zijn blij met de vriendschapsband, ze voelen zich gesteund door onze vriendschap, kennis en financiële steun, het is vaak een duwtje in de goede richting naar een betere wereld. Daarom onze dringende oproep aan u, leden van de gemeenteraad, om door te gaan met de steun aan de vriendschapsband. We nodigen u uit om met het bestuur mee te denken over de toekomstige invulling van deze vriendschapsband. De vriendschapsband is een grote succesformule, breedgedragen door de inwoners, daar mogen we trots op zijn en laten we eerlijk zijn, je vrienden laat je toch niet in de steek. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw inspreken. De verbinding haperde af en toe een klein beetje, maar volgens mij was het voldoende goed te volgen. Nu gaan we naar de tweede inspreker, mijnheer Kuipers, een bekend gezicht als oud-raadslid van de VVD. Gaat uw gang mijnheer Kuipers.

De heer KUIPERS: Ja voorzitter, mijnheer Koomen. Ik heb inderdaad een hele tijd in de gemeenteraad gezeten, van 2002 tot 2018 en dat heb ik met heel veel plezier gedaan. Ik denk met name met heel veel plezier terug aan een reis die ik een keer namens de gemeente heb mogen maken naar Cebu. Tot die tijd was ik zelf erg sceptisch over het geld dat wij als gemeente Haarlemmermeer aan Cebu besteedden. Ik vond ook dat dit eigenlijk geen echte gemeentelijke taak was, een gemeente hoort zich niet bezig te houden met ontwikkelingssamenwerking, dat heb ik altijd gevonden, maar de toenmalige trekkers van Cebu, Lidwien van Velsen en Henk Koning, zeiden 'Henk, je moet echt eens meegaan om te kijken wat we daar nu precies doen' en dat het Nederlandse dubbeltje daar heel gauw een Filipijnse euro wordt. Ik ben daar met een aantal collega's uit de gemeenteraad naartoe geweest, we hebben daar vijf dagen bij allerlei verschillende projecten rondgekeken en we hebben ook echt gezien dat het hele kleine beetje geld dat we in de gemeente Haarlemmermeer reserveren om in Cebu uit te geven echt heel erg veel zoden aan de dijk zet. Mijnheer Koning gaf al aan wat voor werk daar gedaan wordt en de leden van de commissie hebben natuurlijk ook alle stukken goed gelezen, dus ik ga daar niet op in. Ik wil u alleen meenemen in mijn gevoel en dat is dat in een gebied waar mensen een levensstandaard hebben die wij ons nauwelijks kunnen voorstellen de € 100.000,00 die de gemeente Haarlemmermeer jaarlijks aan de Cebustichting overmaakt echt ongelooflijk goed wordt ingezet voor allerlei kleine projecten, microkredieten, veiligheid, het komt allemaal aan de orde. Ik ga het heel kort houden voorzitter. Iedereen heeft goed nagedacht over wat er in de stukken staat en over de situatie waarin de gemeente Haarlemmermeer nu verkeert, er is gewoon onvoldoende geld en er moet bezuinigd worden. Ik begrijp dat en ik kan me voorstellen dat de gemeenteraad straks zegt 'de komende jaren is € 100.000,00 heel veel geld', ik vraag u het iets minder te maken maar niet terug te

gaan naar € 0,00 voor Cebu. Ik vraag u om met een warm hart te besluiten om Cebu in uw hart te houden en mijnheer Koning de kans te geven om nog vele jaren buitengewoon goed werk te doen met Haarlemmermeers geld. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik ben het bij de vorige inspreker vergeten en we pakken dat nu even samen, zijn er nog vragen aan een van de insprekers? Er kunnen dus ook vragen aan de heer Koning gesteld worden. Ik zie mijnheer De Vries als eerste, daarna kijk ik wie de tweede is. Mijnheer De Vries, ChristenUnie-SGP, en daarna mijnheer Schaap. Gaat uw gang mijnheer De Vries.

De heer DE VRIES: Dank u wel voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Kuipers. Hij begon zijn betoog met dat hij eigenlijk niet vond dat het een gemeentelijke taak was en dat hij op de Filippijnen tot bekering is gekomen. Mijn vraag is hoe hij nu aankijkt tegen die uitspraak dat het geen gemeentelijke taak is.

De VOORZITTER: We kunnen natuurlijk geen politiek gaan bedrijven of een debat voeren en dit zien we maar als een verduidelijkingsvraag. Mijnheer Kuipers u bent daar vast toe in staat, gaat uw gang.

De heer KUIPERS: Ja mijnheer Koomen. Mijnheer Kuipers is wat dat betreft inderdaad een bekeerling geworden. Als ik in een andere gemeente woonachtig zou zijn, zou ik niet zeggen: je moet een stedenband starten met bijvoorbeeld een gemeente in Azië, maar ik heb in Haarlemmermeer gemerkt dat het heel goed kan werken, dus misschien moet u dat toch maar overwegen. Dat is mijn boodschap aan uw collega's mijnheer Koomen, neem geen afscheid, maar ga vooral door met het goede werk.

De VOORZITTER: Dank u wel. We gaan naar mijnheer Schaap van Forza! met een vraag aan een van de insprekers. Kunt u even aangeven aan wie? Gaat uw gang.

De heer SCHAAP: Het was aan de eerste inspreker, maar ik heb twee vragen en die kan ik eigenlijk aan beide insprekers stellen, ik zie wel wie er antwoordt. Mijn eerste vraag. Mijnheer, als de gemeente Haarlemmermeer ermee stopt, zijn er genoeg andere mogelijkheden om aan financiering te komen, dan bent u toch wel met mij eens hoop ik, waarom moet het per se uit het Haarlemmermeerse potje komen? Ik hoorde van beide insprekers dat vooral Cebu er heel veel aan heeft, maar de enige die betaalt is Haarlemmermeer en wat krijgen wij ervoor terug, wat schiet Haarlemmermeer hiermee op? Ik hoor het graag.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dat zijn twee vragen. Ik ga als eerste naar de eerste inspreker. Mijnheer Koning, wilt u daarop reageren?

De heer KONING: Ik begin met de tweede vraag, wat krijgen wij ervoor terug? Wij krijgen daar een ongekende vriendschap voor terug. We leren ook dat jonge mensen uit de Haarlemmermeer als andere mensen terugkomen, ze weten wat daar gebeurt. Er hebben hier ook jongelui uit Cebu stagegelopen en ik weet van eigenlijk alle 100 studenten die geweest zijn dat ze terugkomen en daar een baan vinden. Zij hebben hun kennis te danken aan een gemeente die 11.000 kilometer verderop gesitueerd is. Wat wij van de mensen uit de Filippijnen kunnen leren, is een geweldige veerkracht. U moet zich realiseren dat dit land, en met name het eiland Cebu, geteisterd wordt door allerlei natuurrampen en als je dan bijvoorbeeld de veerkracht ziet na zo'n verschrikkelijke tyfoon in 2013...

De VOORZITTER: Mijnheer Koning, kunt u het kort houden, we hebben nog meer vragen en er komt nog een debat, uw punt is helder.

De heer KONING: De inwoners van de Haarlemmermeer hebben toen met allerlei acties € 213.000,00

opgehaald omdat ze zo geweldig betrokken zijn bij de inwoners van Cebu. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u mijnheer Koning. Ik kijk nog even of mijnheer Kuipers deze vraag nog wil beantwoorden en dan gaan we naar de volgende. Mijnheer Kuipers, gaat uw gang.

De heer KUIPERS: Sorry mijnheer Kooman, ja heel kort. Mijnheer Schaap houdt van robuuste uitspraken, dat vond ik in mijn raadsperiode ook, je kunt best heel goed duidelijk zijn. Hij zei ook: waarom zouden wij als Haarlemmermeer daar geld aan moeten uitgeven, er zijn toch ook allerlei andere clubs? Mijnheer Schaap, dat klopt maar in deze tijd is het ook voor andere organisaties heel moeilijk om geld op te halen en ik realiseer me heel goed dat dit ook voor de Haarlemmermeer geldt. Waarom zou de gemeente Haarlemmermeer dat moeten doen? Dat heeft mijnheer Koning uitgebreid uitgelegd en ik zou tegen mijnheer Schaap willen zeggen: doe vooral boude uitspraken, maar denk ook goed na over wat dat inhoudt. Dat geld is op de Filippijnen erg hard nodig en u zou het raadsvoorstel gewoon moeten volgen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk even of er nog andere raadsleden met vragen aan de insprekers zijn. Zo niet dan gaan wij naar de eerste termijn, als er naar aanleiding van de woorden van de insprekers vragen aan het college zijn, komen die wel in de eerste termijn. Dan gaan we naar de eerste termijn. Eén collega heeft zich gemeld om als eerste te mogen spreken en als daar geen bezwaar tegen is, geef ik mevrouw Hussain van de PvdA als eerste het woord. Als u het woord wilt voeren, kunt u dat in de chat melden en voor interrupties graag het handje. Gaat uw gang mevrouw Hussain.

Eerste termijn

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Ik wil als eerste graag de twee insprekers bedanken. Ik zal wellicht deels in herhaling vallen, maar ik doe gewoon mijn verhaal. Vandaag bespreken we de 25-jarige vriendschapsband tussen Haarlemmermeer en Cebu, een vriendschapsband waarbij de afgelopen 25 jaar kennis en ervaring is uitgewisseld. 25 jaar hulpverlening in de vorm van bescherming van kinderen, het verlenen van goede educatie en schoon drinkwater. Een vriendschapsband waarbij er interesse is voor elkaars cultuur, het bevorderen van contacten tussen scholen, bedrijven en lokale overheden. Dat kenmerkt de stedenband waarover we vandaag spreken. Door de jaren heen hebben mooie projecten plaatsgevonden waarbij er aandacht is voor de millenniumdoelen van de Verenigde Naties. De kern van deze doelen is een eind aan extreme armoede, ongelijkheid, onrecht, uitbuiting en klimaatverandering. Allemaal punten waarin de PvdA zich volledig kan vinden, doelen waar de PvdA zich hard voor maakt. Het is dan ook mooi om te zien dat het project zijn vruchten heeft afgeworpen en nog steeds afwerpt. Het feit dat wij de inwoners van Cebu city op deze manier kunnen helpen is iets waarvoor wij voor de komende jaren willen tekenen. Momenteel staan er twee scenario's in het raadsvoorstel, in scenario 1 wordt de subsidie vanaf 2022 met € 25.000,00 verminderd en in scenario 2 wordt besloten de subsidie vanaf 2022 met de helft te verlagen naar € 50.000,00 en om in 2023 helemaal geen subsidie meer te verlenen. Wat de PvdA betreft, zijn beide scenario's geen optie en de ene is nog ongunstiger dan de andere. Ook het college geeft uitgebreid aan wat de nadelige consequenties van beide opties zijn. De PvdA wil dit stuk daarom amenderen waarbij de twee bestaande scenario's vervallen. In plaats daarvan zien wij graag een nieuw scenario A waarbij het jaarlijkse subsidiebedrag wederom op € 100.000,00 wordt vastgesteld. Hoewel wij momenteel op de hoogte zijn van de ontwikkelingen in onze gemeente, zijn wij van mening dat het belang van de inwoners van Cebu in dit geval zwaarder wegen. Ik hoor graag hoe mijn collega's daarover denken.

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain, ik onderbreek u even want er is een interruptie en die hoort bij een bepaald moment in uw betoog, dus we gaan eerst even naar mijnheer Schaap en daarna kunt u reageren. Mijnheer Schaap, Forza!

De heer SCHAAP: Dank u wel voorzitter. Is de PvdA ervan op de hoogte dat we momenteel in een financiële crisis zitten en dat er bezuinigd moet worden? U bent het er hopelijk mee eens dat het geld beter in onze gemeente kan blijven.

De VOORZITTER: Gaat uw gang mevrouw Hussain.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Als mijnheer Schaap naar mij geluisterd had, had hij gehoord dat ik zei dat we op de hoogte zijn van de ontwikkelingen in onze gemeente, maar dat het belang van de inwoners van Cebu in dit geval zwaarder weegt. Daarop zullen we straks in het debat verder doorgaan.

De VOORZITTER: Dank u wel, gaat u verder.

Mevrouw HUSSAIN: Graag. Uiteindelijk betekent dit ook het einde van de 25-jarige vriendschapsband waar onze jongeren in Haarlemmermeer hebben mogen leren. Hoe mooi is het als wij de vriendschapsband kunnen voortzetten, waarbij er aandacht is voor de wederzijdse kennis en ervaring, maar ook voor de hulpverlening die Cebu city nodig heeft. Ik verneem dan ook graag van de portefeuillehouder of Cebu city op de hoogte is van deze recente ontwikkeling en of het mogelijk is om het jaarlijkse subsidiebedrag wederom € 100.000,00 te stellen. Tot zover voorzitter, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Volgens mij hebben alle partijen die willen spreken zich gemeld, maar dat ga ik nog checken, ik heb in ieder geval een heel lijstje. U kunt dat zelf in de chat zien en daar gaan we mee beginnen. Mijnheer Beusenberg van SRH is als tweede, mijnheer Beusenberg, gaat uw gang.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, vrienden steunen elkaar door dik en dun. Ik was ook oprecht geschokt dat na bijna dertig jaar vriendschap tussen Haarlemmermeer en Cebu city Haarlemmermeer deze vriendschapsband wil beëindigen en het kan dan zo zijn dat in het voorstel bij optie A staat dat dit niet gebeurt, maar indirect is dat wel zo. We hebben ervoor gekozen deze subsidie van € 100.000,00 per jaar te schenken en wij zien wat voor prachtige projecten dat oplevert. Ook als de raad zou kiezen voor scenario A en de subsidie dus verlaagt naar € 75.000,00 is dat een kras op onze vriendschap, echte vriendschap moet niet om geld gaan. Wij gaan met een vriendschap die we 29 jaar geleden zijn aangegaan niet bepalen dat kansarme kinderen nu geen ondersteuning meer van hun vrienden krijgen. Wij gaan er ook niet voor zorgen dat onze vrienden gestagneerd worden in het verdere verbeteren van hun leefomstandigheden en hun ontwikkeling. Sociaal Rechts Haarlemmermeer vindt dat wij die vriendschap zijn aangegaan en dat klink heel gek want het is een vriendschap, je wordt vrienden en er moet heel wat gebeuren om dat voorbij te laten gaan. Wij zijn er zeker van op de hoogte dat er de komende jaren moet worden bezuinigd, maar bezuinigen op vriendschap is in de ogen van SRH schandalig. Daarom maakt mijn fractie geen keuze tussen scenario A en scenario B en wij steunen het amendement om de subsidie op € 100.000,00 te houden. Wij willen niet dat deze egoïstische bezuiniging wordt doorgevoerd en ik richt mij nu tot de collega's en tot alle burgers van Haarlemmermeer. Stel jezelf de vraag of jij een vriendschap van bijna dertig jaar wilt verbreken om een beetje geld en stel jezelf dan de vraag of dat betekent dat jij een goede vriend bent of niet. Stel jezelf de vraag of, als jij het de komende tijd iets slechter krijgt en je een vriend hebt die het nog veel slechter heeft, je diegene laat vallen voor geld en stel jezelf de vraag of je echt zo egoïstisch wilt zijn. Verder raad ik iedereen aan…

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, u stelt een aantal vragen en dat roept een reactie op bij mijnheer Schaap. Mijnheer Schaap, gaat uw gang.

De heer SCHAAP: Dank u voorzitter. Is mijnheer Beusenberg het ermee eens dat vriendschap maar van één kant hoort te komen? Begrijp ik het goed dat u het normaal vindt als ik een vriend heb die ik alleen maar geld geef en ik er niets voor terug krijg?

De VOORZITTER: We gaan het horen. Mijnheer Beusenberg, u kunt erop reageren.

De heer BEUSENBERG: Nou voorzitter, ik denk dat mijnheer Schaap dan niet helemaal naar de insprekers heeft geluisterd. De insprekers gaven duidelijk aan dat er kennis en contacten worden uitgewisseld. Dus ook wij hebben er iets aan. Voorzitter, ik ga verder. Verder raad ik iedereen aan de stemmingen over dit onderwerp te bekijken om te zien wie echte vrienden zijn en op wie je kunt bouwen als het om geld gaat. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De tijd was ook om begrijp ik. Dan gaan we naar mijnheer Schaap van Forza!, gaat uw gang.

De heer SCHAAP: Voorzitter, dank u wel. In 2022 hebben we dertig jaar lang een vriendschapsband met Cebu city op de Filippijnen en wat Forza! betreft is het zo mooi geweest. De fractie van Forza! kiest er niet voor om de jaarlijkse subsidie tot en met 2023 elk jaar te verlagen. Nee voorzitter, beëindigen en wel zo snel mogelijk. De gemeente doet een oproep aan onze inwoners om met ideeën voor bezuinigingen te komen, we komen immers € 20 miljoen tekort en hier is een logische besparing gevonden, je kunt immers pas iets geven als je het zelf hebt. Vriendschap suggereert dat sprake is van wederkerigheid, maar in deze relatie ontbreekt wederkerigheid volledig en wat rest is niets anders dan verkapte ontwikkelingshulp. De doelstelling van deze vriendschapsband is volgens het convenant dat de gemeente met de stichting Cebu sloot het uitwisselen van informatie, ervaring en kennis, waarbij onderwijs en cultuur een belangrijke plaats innemen en dat is een totaal vage, onmeetbare en oncontroleerbare doelstelling. Wat Forza! betreft, kan de stichting na dertig jaar prima haar eigen broek ophouden, de stichting kan zelf geld ophalen via donaties en collectes om zo zelf kinderen heen en weer te vliegen. Ze kunnen de projecten waarmee ze bezig zijn met giften afmaken en voortzetten want als de inwoners van Haarlemmermeer deze vriendschap echt belangrijk vinden en graag in stand houden, zullen zij met plezier de portemonnee trekken. Forza! vindt dat in tijden van zware tekorten ons belastinggeld in Haarlemmermeer dient blijven. Stedenbanden dateren van net na de Tweede Wereldoorlog toen werden ze aangegaan met Duitse steden om de relaties te herstellen en in de jaren '70 kwamen er stedenbanden met Afrikaanse steden als vorm van ontwikkelingshulp. Veel gemeenteraden in het land denken inmiddels anders over de vraag of ontwikkelingshulp wel een taak van de gemeente is.

De VOORZITTER: Mijnheer Schaap, volgens mij krijgt u een interruptie van mevrouw Maat.

Mevrouw MAAT: Dat klopt voorzitter.

De VOORZITTER: Gaat uw gang.

De heer SCHAAP: Dank u wel. De heer Schaap zei dat de stichting best zijn eigen broek op kan houden. Ik ben benieuwd of mijnheer Schaap op de laatste pagina heeft gelezen dat de financiële support van derden echt met het jaar een heel stuk minder is geworden.

De VOORZITTER: Mijnheer Schaap, gaat uw gang, een reactie.

De heer SCHAAP: Ja, dat heb ik ook gelezen, maar ik hoorde ook dat de insprekers zei dat er heel veel steun is en dat iedereen het fantastisch vindt. Ik ga er dan ook van uit dat ze dit menen en dat de

stichting zelf haar broek kan ophouden of de inspreker heeft niet helemaal verteld wat er wel en niet klopt.

De VOORZITTER: Mijnheer Schaap, ik zie dat het handje weg is en u kunt verder met uw betoog.

De heer SCHAAP: Dank u wel voorzitter. Haarlemmermeer kan eventueel in de verre toekomst kijken naar stedenbanden met steden waarmee we daadwerkelijk op één lijn zitten en kennis kunnen delen. De fractie van Forza! denkt daarbij aan steden als Tel Aviv of Frankfurt, puur vriendschappelijk want echte vriendschap kost geen geld. Wij roepen de raad op om vooral te denken aan wat in deze tijden moet en aan wat verstandig is en dat is om nu na dertig jaar eens te zeggen: beste Cebu, hier scheiden onze wegen. Als laatste voorzitter, ik hoop dat een heel klein lesje voor…

De VOORZITTER: Mijnheer Schaap, ik onderbreek u even. Er is een interruptie over het voorgaande punt. Mijnheer De Vries, ChristenUnie-SGP.

De heer DE VRIES: Ja dank u voorzitter. Ik hoorde de heer Schaap zeggen 'als je dan vriendschap sluit, moet je dat doen met Frankfurt want vriendschap kost geen geld'. Denkt de heer Schaap echt dat, als je een vriendschapsband met Frankfurt hebt, dat zonder kosten van het gemeentelijke budget kan?

De heer SCHAAP: Mag ik antwoorden voorzitter?

De VOORZITTER: Jazeker, gaat uw gang.

De heer SCHAAP: Ja dat denk ik wel, informatie delen hoeft geen geld te kosten. Een heel kort antwoord.

De VOORZITTER: Ik zie geen handje, dus u kunt verder met uw betoog.

De heer SCHAAP: Dank u wel. Ik sluit af met een citaat van de Florijnse filosoof Niccolo Machiavelli en ik hoop dat alle raadsleden dit goed in hun oren knopen: "Vriendschap die men door geld verkrijgt en niet door grootsheid van geest en nobelheid van karakter, koopt men, maar bezit men in feite niet". Voorzitter, tot zover mijn bijdrage.

De VOORZITTER: Voordat u afsluit… ik zag nog een interruptie van mevrouw Gumbert van GroenLinks als ik het goed heb. Gaat uw gang.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. Ik vind het mooi dat mijnheer Schaap van Forza! het heeft over grootsheid. Die grootsheid verwacht ik ook van de gemeente Haarlemmermeer en die grootsheid gaat niet over kleinzielige centjes. Dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Schaap, wilt u daarop reageren?

De heer SCHAAP: Ik hoorde geen vraag voorzitter, maar ik wil mevrouw Gumbert even vragen om de financiële situatie van Haarlemmermeer te bekijken. Misschien dat dit helpt in te zien waarom wij hiervoor zouden moeten kiezen.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw betoog. Dan gaan we door naar de volgende spreker en dat is mijnheer Spijker van EEN Haarlemmermeer. Mijnheer Spijker gaat uw gang.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Het raadsvoorstel is nogal tegenstrijdig, aan de ene kant doet u twee voorstellen om de jaarlijkse subsidies te verminderen en aan de andere kant schetst u een schrikbeeld over de invloed op de bewoners van Cebu. Voorzitter, wat wilt u nu bereiken? Voor de goede orde, EEN Haarlemmermeer staat natuurlijk achter de hulp aan de allerarmste mensen, maar wij zijn ook voor activiteiten die zelfredzaamheid creëren, zoals microkredieten om zelf bedrijfjes op te richten, lerarenopleidingen om anderen te trainen et cetera. In Nederland is ook enorm hoge nood, denk aan het groeiende aantal mensen dat naar de voedselbank gaat, dat geen woning kan vinden of dat in financiële problemen komt. Voorzitter, in 2021 moeten we bezuinigen, dat is al een aantal malen aangehaald, en EEN Haarlemmermeer zal de kaasschaaf behoorlijk langs alle projecten halen. Dus voorstel A, reductie van € 25.000,00 is wel een stukje bijdrage, en verder is dit genoeg. Verder moet de focus op alleen microkredieten en zelfredzaamheid komen. EEN Haarlemmermeer doet het volgende voorstel. Als wij een nieuw raadhuis betrekken, zijn er heel veel meubilair, apparatuur en pc's over en laten we die eens aan Cebu schenken, zodat ze een prachtige opstap hebben om hun maatschappij op te bouwen. Met kennis en kunde kunnen wij de bevolking altijd blijven helpen.

De VOORZITTER: U lokt een interruptie uit. Volgens mij wil mijnheer Schaap van Forza! hierop reageren. Klopt dat mijnheer Schaap?

De heer SCHAAP: Dat klopt voorzitter. Waarom moet perfect goed meubilair weg? We zijn op zoek naar bezuinigingsposten en laten we het meubilair dat nu in het huidige raadhuis staat gewoon overhevelen naar het nieuwe raadhuis, dan hoeven we geen nieuw meubilair aan te schaffen en dat is weer een besparing. Bent u dat met mij eens?

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dat klinkt leuk mijnheer Schaap, maar ik weet dat er ook meubilair tussen zit waar onze ambtenaren niet heel blij van worden. We hoeven niet het nieuwste, het duurste en het meest luxueuze, maar ik denk dat mensen in Cebu enorm blij zullen zijn met de overtollige apparatuur en het materiaal dat wij hebben.

De VOORZITTER: Mijnheer Schaap, voor de laatste keer op dit punt.

De heer SCHAAP: Ik vind het frappant te horen dat het niet goed genoeg voor onze ambtenaren is en waarom is het dan wel goed genoeg voor de ambtenaren in Cebu? Die doe je dat dan toch ook niet aan?

De VOORZITTER: Dank u wel, uw punt is duidelijk. Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Laat ik een mooi voorbeeld geven. Ik heb ooit meegemaakt dat een school bij een verhuizing nieuw meubilair kreeg en een andere school ging uitbreiden, maar geen geld had. Toen heb ik geregeld dat het oude meubilair naar de school met weinig geld ging en ik zag alleen maar blije gezichten. Toen heb ik gezegd: jullie krijgen tweedehands meubilair. Nee, die mensen waren blij. We kunnen Cebu blij maken. Ik zeg niet dat de gemeente niet moet besparen door niet in duur meubilair te investeren, maar wat we over hebben kunnen we beter aan Cebu geven, dat is ook een stuk hulp. Bent u dat met me eens?

De VOORZITTER: Nou dat bewaren we voor de tweede termijn, dan is er een vrij debat en kunnen we daar verder over spreken. Dan sluiten we nu deze interruptie af. Mijnheer Spijker, u hebt uw betoog ook afgerond, klopt dat?

De heer SPIJKER: Helemaal, dank u wel.

De VOORZITTER: Dan gaan wij door naar de volgende en dat is mevrouw Maat van het CDA.

Mevrouw MAAT: Ja dank u wel voorzitter. Het CDA, een partij van christelijke normen en waarden, heeft de begrippen naastenliefde en barmhartigheid hoog in het vaandel. Zorg en aandacht voor de kwetsbaren en naar elkaar omkijken, niet altijd jezelf vooropstellen en eigenlijk hoop ik en ga ik er ook vanuit dat dit voor u allen geldt want als je niet vanuit die waarde handelt, vanuit welke waarde dan? We begrijpen daarom niet dat juist onze mensen in Cebu als eerste € 100.000,00 ofwel 0,02% zouden moeten inleveren op een begroting van € 450 miljoen. Ik hoop dat u allen wel eens bij uzelf te rade bent gegaan over hoe goed wij het hier hebben en wat een voorrecht dat is. Onze vrienden daar in de Filippijnen kunnen zich dat niet eens voorstellen. De omstandigheden daar zijn erbarmelijk en dat horen we van alle raadsleden die daar in het verleden een bezoek hebben gebracht, zoals heer Kuipers. Het gaat veelal om projecten met kennisoverdracht, zodat de bevolking van Cebu zelfstandig verder kan. Ieder jaar doneert de vriendschapsband € 7.200,00 aan een organisatie die ervoor zorgt dat 103 kinderen die op of bij een vuilnisbelt wonen en leven naar school kunnen, seksueel uitgebuite kinderen worden opgevangen in gastgezinnen en hoeven niet meer naar een tehuis. Personeel van de veiligheidsregio heeft de brandweer en de ambulancedienst getraind zodat 200 COVID-patiënten konden worden vervoerd, door het plaatsen van filtratiesystemen hebben 150 inwoners toegang tot schoon water. Er zijn gedurende de pandemie 6500 warme maaltijden uitgedeeld en 8000 personen kregen een voedselpakket. In samenwerking met anderen hebben 100 personen een startkapitaal van € 100,00 gekregen en zo kan ik nog wel even doorgaan. We doneren jaarlijks nog geen € 85.000,00 aan directe projecten, een druppel op de gloeiende plaat en daarop willen wij nu gaan bezuinigen. Bij al deze prachtige projecten trekken we dan dus de stekker eruit. Omdat wij in het verleden dachten geld in overvloed te hebben, we de voorkeur gaven aan prestigeprojecten en we niet vooruit hebben gedacht, moeten mensen die ons geld zo hard nodig hebben het zelf maar zien te redden. We willen na 29 jaar een vriendschapsband beëindigen, waardoor de ondersteuning van kansarme kinderen en hun ouders wordt stopgezet. Er komt ook een einde aan het reizen door jongeren uit Haarlemmermeer naar Cebu, dat is voor hen een kans om te zien hoe goed wij het hier hebben en hoe goed het is om naar je naasten om te kijken. Ik word ontzettend blij als ik de evaluatie lees. Er zijn goede projecten afgerond, een groot compliment aan de vrijwilligers van de stichting Vriendschapsband Haarlemmermeer-Cebu die de stedenband in opdracht van onze raad uitvoert. Deze stichting met alle vrijwilligers laten wij nu in de kou staan. Wij vinden het te gemakkelijk om geld bij de meest kwetsbaren weg te halen, we snappen dat de gemeente pijnlijke beslissingen moet nemen, maar laten we ook in de spiegel kijken. Het CDA vindt zowel optie A als B geen optie. We hopen dat vanavond blijkt dat meer partijen er moeite mee hebben dat bezuinigd wordt op de allerarmsten en dat dit geen optie kan zijn. Wij zullen dan ook een amendement indienen dat het mogelijk maakt de subsidie van € 100.000,00 te handhaven. Ik hoop van harte dat mijn collega's ook bij zichzelf te rade zijn gegaan en snappen dat dit zo niet kan. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Gumbert van GroenLinks.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. GroenLinks krijgt bij het lezen van de scenario's in dit raadsvoorstel last van acute plaatsvervangende schaamte. De vriendschapsband met Cebu bestaat al sinds 1992, de gemeente vond dat deze stedenband niet alleen ambtelijk ingevuld moest worden, maar juist voor en door onze inwoners. Daarom is de VHC opgericht en die ontving jarenlang een zogenaamde bijdrage voor het uitvoeren van deze gemeentelijke taak. Later werd deze bijdrage omgedoopt tot subsidie, maar het blijft vrijwilligerswerk in opdracht van de gemeente. Het woord 'subsidie' suggereert dat de gemeente uit de goedheid van haar hart de hobby van de VHC ondersteunt, maar zo zit het niet in elkaar. Vergeleken met grote organisaties heeft de VHC intensief persoonlijk contact

met mensen in Cebu, er zijn heel veel projecten en heel belangrijk zijn ook de uitwisselingsprojecten voor en door jongeren. Deze jongeren, ook onze jongeren dus, ervaren de betekenis van solidariteit en inclusiviteit ver over onze grenzen heen. Voor hen en voor onze hele samenleving is die ervaring kostbaar. De sustainable development goals, de doelen van de Verenigde Naties zijn en blijven belangrijk, zeker nu in het coronatijdperk de allerarmsten opnieuw het hardst geraakt worden. Het is bekend dat er bezuinigd moet worden, ook GroenLinks weet dat, maar er zou geen kaasschaafmethode gehanteerd worden en wat is eigenlijk de verhouding tussen de evaluatie, die alleen maar positief is over de VHC en de stedenband, en de bezuiniging die wordt voorgesteld? Op welke manier volgt die bezuiniging uit die evaluatie? Wij zien dat verband niet. De bezuiniging in scenario A komt overeen met 0,005% van de gemeentebegroting, gaat het echt over zo weinig geld? Dat zou wel een heel armoedige kruideniersmentaliteit zijn. Een goede kruidenier weet dat goodwill geld kost, maar toch rendabel is. Tot zover de toelichting op waarom GroenLinks scenario A en B niet steunt. Gelukkig komt er een amendement dat wij van harte steunen want wij zijn ervan overtuigd dat Haarlemmermeer groot genoeg is om op de kleintjes te letten zonder de wijde wereld buiten onze polder uit het oog te verliezen en zonder weg te kijken van noden die groter zijn dan de onze. Dank u wel.

De VOORZITTER: Een interruptie van mijnheer Achterbergh van de VVD en daarna mijnheer Spijker. Mijnheer Achterbergh, gaat uw gang.

De heer ACHTERBERGH: Dank u wel. Ik hoorde mevrouw Gumbert zeggen dat er geen kaasschaafmethode gebruikt zou worden, maar mevrouw Gumbert bent u het niet met mij eens dat, als wij de vriendschapsband zouden opzeggen, geen sprake is van een kaasschaaf, maar gewoon een keuze?

Mevrouw GUMBERT: Zeker, dat ben ik met u eens, maar dat is dan een keuze waar wij zeker niet achter staan.

De VOORZITTER: Dan een interruptie van de heer Spijker, gaat uw gang mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Mevrouw Gumbert, als ik straks kijk naar de voorjaarsnota, zijn er besparingen op alle subsidies van sociale en culturele instellingen, daar gaat behoorlijk de kaasschaaf over. Dat is toch ook heel erg zielig voor deze instellingen en de mensen? Ik begrijp dat de sociale situatie op de Filippijnen iets anders is dan hier, maar dat is ook heel ernstig want hier worden we financieel nog harder geraakt. Bent u dat met me eens?

Mevrouw GUMBERT: Ik ben het met u eens dat het pijnlijk is voor alle organisaties waarop bezuinigd wordt, maar dit is geen organisatie die dit werk op eigen initiatief doet, deze organisatie doet dit werk in opdracht van de gemeente en dat vind ik toch een ander verhaal.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende spreker en dat is mijnheer Sulmann van GEZOND Haarlemmermeer.

De heer SULMANN: Ja dank u wel voorzitter. Het raadsvoorstel begint eigenlijk met een erg belangrijke opmerking: ontwikkelingshulp is geen gemeentelijke taak. Bovendien is de overheid beter in staat om ontwikkelingshulp te coördineren en te faciliteren dan dat individuele gemeenten dat kunnen. Dat in algemene zin en dan Cebu city zelf. Dat is een stad met 1,2 miljoen inwoners, anderhalf maal zo groot als de stad Amsterdam en achtmaal zo groot als Haarlemmermeer op basis van het inwonertal. Haarlemmermeer heeft al sinds 1992 een vriendschapsband met Cebu, maar net als bij elke andere subsidie is het goed die na verloop van tijd tegen het licht te houden en na dertig jaar is het ook goed om de subsidie voor Cebu te evalueren. Cebu city maakt op dit moment een sterke economische groei door en dan kun je je afvragen hoe effectief het is dat Haarlemmermeer € 100.000,00 subsidie

geeft aan een grote stad die alleen al door de sterke economische groei allerlei kansen voor de vele inwoners biedt. Bovendien kan het zomaar zijn dat hulp veel harder nodig is in andere delen van de Filippijnen of in de wereld. Er wordt aangegeven dat Haarlemmermeerse jongeren niet meer met jongeren uit een andere cultuur in aanraking kunnen komen als de vriendschapsband wordt beëindigd. Dat is nu juist het mooie van Nederland, we zijn een multiculturele samenleving en juist dichtbij huis hebben jongeren de mogelijkheid om met allerlei culturen in aanraking te komen. Ook zorgt de digitale wereld voor voldoende kansen voor jongeren om in contact te komen met andere culturen waarbij subsidie niet nodig is. Afsluitend voorzitter, laat de verantwoordelijkheid voor ontwikkelingshulp bij de overheid, waar die ook hoort. De overheid kan zorgen voor een beter gecoördineerde en effectievere inzet van ontwikkelingssamenwerking dan wij als individuele gemeenten dat kunnen. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. De volgende spreker is mevrouw Koolmoes van de HAP.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, vanavond staat er een raadsvoorstel op de agenda waarin zo veel lief en leed schuilgaat dat we moeite hadden de relatie Haarlemmermeer-Cebu onberoerd te beoordelen. Sinds 1992 onderhouden we een warme vriendschapsband met dit eiland op de Filippijnen. Het geld voor Cebu staat garant voor barmhartige hulp aan diegenen op deze wereld die het vele malen moeilijker hebben dan wij, maar in 2020 kwam de wereld in een pandemie terecht die ons tot in de kern hard heeft getroffen en waardoor wij als gemeente zelf in zwaar weer zijn gekomen. Een tijd waarin we moeten praten over ombuigingen en de broekriem strakker aantrekken. In onze gemeente hebben we elk dubbeltje nodig om ondernemers te ondersteunen, maar ook de minima, de eenzame mensen, de jongeren of de jeugd en dat voorzitter betekent dat we ook moeten kijken naar waar we geld kunnen besparen. Onze fractie is van mening dat dit een moeilijke keuze is wat betreft onze vriendschapsband met Cebu. Aan de ene kant weten we amper wat we kunnen doen om onze inwoners bij te staan en knijpen we dan nu onze ogen dicht voor onze vrienden die misschien nog wel zwaarder zijn getroffen door deze pandemie? Gaat onze barmhartigheid maar tot zover? Voorzitter, onze fractie vindt het een moeilijk dilemma. Ons blauwe HAP-hart klopt tenslotte voor mensen ongeacht waar die zich bevinden. Ik zou graag een vraag aan het college willen stellen. Kan het college toezeggen dat, als de raad in al zijn wijsheid voor optie 1a kies, er in 2024 een evaluatie plaatsvindt? Voorzitter, als wordt gekozen voor optie 1b en we afscheid nemen van deze vriendschapsband zal een aantal projecten van de VHC niet langer doorgang kunnen vinden en dat zou niet alleen een zware maar ook een moeilijk uit te leggen beslissing zijn. Ik hoef alleen maar Ethel of Ida te noemen en we begrijpen allemaal dat € 100.000,00 per jaar dan maar peanuts is. Ik sluit af met deze woorden voorzitter. In goede tijden elkaar vasthouden is niet moeilijk, maar in slechte tijden elkaar niet loslaten, dat is pas ware vriendschap. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. De volgende spreker is mevrouw Van de Meeberg van D66. Gaat uw gang.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Het is wel leuk om te horen dat de meningen ontzettend uiteenlopen, van helemaal stoppen tot absoluut niet stoppen. Tot nu toe was eigenlijk alleen GEZOND Haarlemmermeer wat genuanceerder en ook D66 laat graag een genuanceerd geluid horen, wat u natuurlijk van D66 kent. Er is geen twijfel over mogelijk dat de VHC goed werk doet en dat dit nodig is, maar de vraag is natuurlijk wel of we daarvoor gemeenschapsgeld moeten gebruiken. D66 wil die vriendschap natuurlijk niet opzeggen, maar ziet in de opsomming van de kosten die iedere keer worden gemaakt wel best veel kosten die niet direct terechtkomen bij de mensen die dit het hardst nodig hebben. Er is al een aantal maal gesproken over amendementen en D66 overweegt een amendement om te zorgen dat alleen het geld voor ontwikkelingshulp wordt voortgezet voor een periode waarover we het met elkaar kunnen hebben en dat we bijvoorbeeld de uitwisseling stoppen, dat

we zorgen dat de kosten die het college maakt op dit onderwerp stoppen en dat de inhuur van professionals stopt, dus dat we echt het geld voor ontwikkelingshulp nog een aantal jaren blijven volhouden, zodat je die mensen die het geld echt ontzettend hard nodig hebben… Het is inderdaad een heel klein stukje van onze begroting, maar dat geldt ook voor de voedselbank in Haarlemmermeer die nog steeds nodig is en waaraan we helemaal niet zo veel geld uitgeven. Dat is toch iets waarmee je rekening moet houden, zeker in een tijd van bezuinigingen waarbij we ieder dubbeltje echt goed moeten verantwoorden. Als je vindt dat er geld aan uitgegeven moet worden, het staat iedereen vrij om dat te doen, maar wij geven gemeenschapsgeld uit en dat is geld dat niet per se van onszelf is, dat is geld van onze inwoners en daarom moet je je heel erg serieus afvragen hoe je dat moet doen. Ik hoor in de tweede termijn graag van de collega's hoe zij er tegenover staan om de kosten wat te verlagen, te zorgen dat voorlopig alleen de ontwikkelingshulp in stand blijft en we die langzaam kunnen afbouwen. Tot zover in de eerste termijn, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan heb ik nog twee sprekers, als eerste de heer De Vries van de ChristenUnie-SGP.

De heer DE VRIES: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, er gebeuren hele mooie dingen in Cebu. Met behulp van een microkrediet kunnen mensen een zelfstandig bestaan opbouwen, kinderen krijgen onderwijs en er wordt bijvoorbeeld voorkomen dat kinderen in de seksindustrie terechtkomen of ze worden eruit gehaald. De fractie van de ChristenUnie-SGP is erg blij met al deze zaken en al het andere dat bereikt wordt, de lijst is erg lang. De vraag die de collega's hier regelmatig stellen en die bij ons ook wel speelt, is in hoeverre ontwikkelingshulp, want daar gaat het in het algemeen om, een taak van de gemeente is. Als je het hebt over een vriendschapsband, denk ik dat er andere zaken aangepakt moeten worden en misschien kunnen we daar in de tweede termijn over spreken. Als je ziet hoe het geld besteed wordt, vijftig mensen worden met een microkrediet van € 100,00 aan werk geholpen door winkeltjes en dergelijke, door bedrijfjes, dat zijn natuurlijk hele goede dingen. Wij hebben wel moeite met de koppeling aan de coronacrisis. Die coronacrisis is een wereldwijde crisis en het evalueren van een vriendschapsband koppel je naar ons idee niet aan de crisis waar wij mee hier te maken hebben, dat moeten we los van elkaar zien. Misschien kunnen we in de tweede termijn verder praten over deze zaak. Vooralsnog zitten wij meer op de lijn van het scenario met € 75.000,00. Scenario 2 is voor ons vooralsnog niet haalbaar.

De VOORZITTER: Dank u wel. Als laatste spreker op het lijstje heb ik op dit moment de VVD, mijnheer Achterbergh gaat uw gang.

De heer ACHTERBERGH: Dank u wel voorzitter. Ik ben eigenlijk wel een beetje verbaasd over dat best veel fracties dit emotioneel benaderen. Ik heb een aantal inwoners gesproken en gevraagd wat ze daarvan vinden en die zijn eigenlijk verbijsterd dat we het hebben over een bezuiniging van € 20 miljoen en dat we dan € 100.000,00 per jaar naar het buitenland sturen, om het even te chargeren. Die vriendschapsband is er sinds 1992 en het is niet realistisch en haalbaar om die nu in een keer op te zeggen, maar dat gebeurt ook niet, het wordt afgebouwd. Het is een vriendschapsband waarbij diverse mooie projecten worden opgepakt zoals onderwijs voor kinderen in Cebu city, het voorkomen van verschrikkelijke soorten uitbuiting zoals kinderprostitutie en een microkrediet voor kansarme alleenstaande vrouwen zodat ze een eigen onderneming kunnen starten. Dat zijn hele mooie dingen en ook het uitwisselingsproject My Cebu is mooi om te hebben, maar dat staat niet ter discussie. Ik denk dat we het er als raad wel over eens zijn dat dit mooie doelstellingen zijn en dat de resultaten mooi zijn, maar de vraag die hier voorligt, en hij is eigenlijk al beantwoord, is of ontwikkelingshulp een taak van de gemeente is. Die vraag is al beantwoord, dat is niet het geval, het is een rijksaangelegenheid. De Wet inburgering wordt uitgevoerd met geld van het rijk, maar hier geven we eigenlijk zo € 100.000,00 weg en dat is best opmerkelijk. Bovendien is de belangrijkste doelstelling van de vriend-

schapsband het uitwisselen van kennis en ervaring en dat kan ook op andere manieren dan door subsidie te geven. De VVD geeft daarom nu wel echt de voorkeur aan optie B, waarbij de stichting VHC de kansen en mogelijkheden krijgt om tot 2023 de zaken op orde te brengen zonder subsidie van de gemeente. Dat betekent niet per se het einde van het project, maar misschien moeten ze anders opgezet worden, maar daar gaat de VVD niet over. De Stichting VHC werkt al best veel samen met andere organisaties, met non-gouvernementele organisaties, NGO's, zoals Terre des Hommes, maar ook met lokale kerken, de Rotary, de Veiligheidsregio Kennemerland en het lokale bedrijfsleven. Optie B geeft de stichting de kans, de tijd en de mogelijkheid om haar samenwerkingspartners aan te spreken om te organiseren dat ze op eigen benen kan staan. Als er bij onze inwoners voldoende draagvlak is om dit wel voort te zetten, zou ik die inwoners willen aanmoedigen om vriend van de stichting VHC te worden. Dat kost € 100,00 per jaar en als 1000 inwoners lid worden, is de subsidie er al uit, denk daar maar eens over na. De gemeente geeft ieder jaar € 100.000,00 subsidie aan projecten die aan de andere kant van de wereld worden uitgevoerd en dat is in deze tijd van bezuinigingen en ombuigingen niet uit te leggen. Sport- en speeltuinverenigingen uit onze eigen gemeente vrezen op dit moment dat hun subsidies voor een groot deel worden gekort en dat ze hun eigen activiteiten niet meer kunnen uitvoeren. Ik kan niet uitleggen dat zij, als wij die beslissing over enkele weken nemen, enorm gekort worden, maar we wel aan de andere kant van de wereld waterputten slaan. Ik chargeer misschien een beetje want ik wil niets afdoen aan de resultaten die worden behaald. Daarom kiest de VVD Haarlemmermeer ervoor om de subsidie geleidelijk af te bouwen. Tot slot voorzitter, we zijn niet het enige vriendje van Cebu, zij hebben zestien buitenlandse en zeven binnenlandse stedenbanden. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk even of ik nog partijen vergeet die aan de sessie zijn toegevoegd, volgens mij niet. Nee, dan heb ik die check gedaan en dan kunnen we naar de eerste termijn van het college. Wie van het college kan ik als eerste het woord geven?

Eerste termijn college

Burgemeester SCHUURMANS: Ik ben portefeuillehouder voorzitter dus als u het goed vindt, ga ik reageren op de vragen die gesteld zijn.

De VOORZITTER: Dat is goed, gaat uw gang.

Burgemeester SCHUURMANS: Allereerst dank voor de reactie. Het college volgt de raad volledig als het gaat over hoe mooi de evaluatie is die we hebben ontvangen over de jaren 2014-2019. We hebben die evaluatie toegezegd, maar die is door corona nu pas gekomen. Dat maakt ook dat het nu aan u voorgelegd wordt, maar dat is misschien wel de verkeerde termijn, daar kom ik straks nog even op terug. We zien in de evaluatie in ieder geval prachtig werk, zeker in de vorm van die microkredieten, de manier waarop meisjes en vrouwen worden geholpen, en we zien dat dit langdurig op een hele goede wijze gebeurt. Dus het antwoord op de vraag die gesteld wordt 'wat maakt nu dat het college toch het nu voorliggende voorstel doet?' is dat dit niets heeft te maken met de inhoud en helemaal niet met ons gevoel bij wat hier gebeurt, maar met de realiteit dat wij in een tijd zijn gekomen waarin we naar alles kritisch kijken. Al onze partners die subsidie krijgen, hebben al van het college te horen gekregen dat wij bezig zijn met een bezuinigingsoperatie, ombuigingen, en dat dit consequenties gaat hebben voor hun subsidie. Het college is samen met u aan het kijken aan welke knoppen u kunt draaien om die bezuinigingen vorm te geven. U hebt het Sociaal Domein al gehad en u krijgt de tweede, en elke knop waaraan u gaat draaien, gaat pijn doen. Dus u moet aan mensen die in de bijstand zitten vertellen dat er iets gaat gebeuren en ook aan de mensen in de sport, de breedtesport, de cultuur en de handhaving, u gaat straks op alles bezuinigen. Die opgave krijgt u en u gaat daarin zelf keuzes maken. Als u vraagt waarom dit college er niet voor heeft gekozen om onverkort door te gaan

met de subsidie, dan zegt dat niets… en ik neem ook echt afstand van iedereen die laat blijken dat wij het niet zouden waarderen wat deze stichting de afgelopen 29 jaar heeft gedaan en vooral de resultaten die ze heeft behaald, we hebben gewoon kritisch gekeken, zoals we naar alles kritisch kijken, of we een bezuiniging kunnen realiseren. U kent mij als portefeuillehouder, ik ben niet gekozen maar wel portefeuillehouder en ik vind het dan erg belangrijk dat u de keuze maakt en ook het college vindt het belangrijk om die keuze aan u voor te leggen, vandaar dat we A en B hebben voorgelegd als zijnde een vorm van een kleine subsidieverlaging en een totale subsidieverlaging. Ik begrijp dat een subsidieverlaging van 25% heel veel is, maar ten opzichte van 100% is dat in ieder geval een alternatief waar u naar kunt kijken. Wij zijn ons bewust van de gevolgen en ik vind ook dat u inzichtelijk moet hebben wat het betekent als u bezuinigt. Iemand zei dat er een tegenstelling in zit, maar ik denk dat als je laat zien wat je wegbezuinigt, je als raad ook op inhoud kunt bepalen of je het wel of niet wilt, naast het bedrag moet je ook weten wat de consequenties zijn.

De VOORZITTER: Een getrainde voorzitter ziet dat er een interruptie is en die valt netjes stil. Mevrouw Gumbert van GroenLinks heeft een interruptie. Gaat uw gang.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. Ik wil het volgende aan de burgemeester vragen. Als dit puur een bezuinigingsmaatregel is die helemaal los staat van inhoudelijke argumenten, waarom bespreken wij dit dan niet integraal op het moment dat de andere bezuinigingen worden besproken?

Burgemeester SCHUURMANS: Voorzitter als het mag. U hebt helemaal gelijk en misschien is dat ook wel iets wat u moet doen want ik begrijp hoe lastig het is. U ziet dit, het is vreselijk wat wij voorstellen en een aantal van u zegt dat het op inhoud erg lastig is uit te leggen, maar als u het onderdeel van het totaalplaatje maakt, zult u zien dat u veel meer van dit soort lastige besluiten moet nemen. € 20 miljoen levert pijn op en als u straks bezuinigt, gaat u met pijn in uw hart naar huis, hoe u het ook gaat doen. Ja, u kunt zelf besluiten om het besluit hierover op te schorten tot het moment dat u het totaalplaatje ziet, maar daar gaat u over. Ik ben mijn portefeuillehouder en mijn zorg is dat u eigenlijk al in 2020 een evaluatie had moeten hebben en ik u heb toegezegd dat u die krijgt. Dat heeft het college dus gedaan, hier is uw evaluatie. U kunt in de evaluatie zien dat het uitstekend gaat met de werkzaamheden en dat er goede resultaten zijn bereikt. Dan heb ik daaraan voldaan, maar het college zegt wel dat, als je dan vraagt of we tot en met 2024 doorgaan, je wel reëel moet zijn en zeggen dat je in dit tijdsgewricht wel moet kijken of het op dezelfde manier is. Het is aan u om daarin te kiezen en het is ook aan u om te zeggen dat het heel erg moeilijk is om die financiële afweging te maken. Wij nemen kennis van de evaluatie en de inhoud en de financiële afweging nemen we mee in de totaalafweging die in het kader van de ombuigingen naar u toekomt. Dan doen we dat, maar ook dat is een keuze die ik graag aan u laat.

De VOORZITTER: Nog twee interrupties. Eerst mevrouw Koolmoes en dan mevrouw Gumbert nog een keer. Mevrouw Koolmoes, gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Mevrouw Schuurmans zegt zo mooi dat de evaluatie eigenlijk al begin 2020 naar de raad had moeten komen, mag ik dan als kleine advocaat van de duivel vragen of dan wel de optie met de subsidie van € 100.000,00 erin had gestaan want toen was er nog geen pandemie.

De VOORZITTER: Ja, gaat uw gang.

Burgemeester SCHUURMANS: Ik heb al voor de pandemie een gesprek met het bestuur gehad en ik heb toen al aangegeven dat het best zou kunnen zijn dat we heel kritisch kijken naar het bedrag, zoals we verder ook heel kritisch kijken naar subsidies. Dat is een onderdeel van uw discussie. We hebben

dat in het gesprek gezegd. De pandemie is er vanaf maart 2020 en dat maakt ook dat de mensen die dit zouden moeten doen daar druk mee bezig waren, vandaar dat u het nu pas aangeboden krijgt. Als u zegt 'als het in 2019 behandeld was, had u waarschijnlijk voor drie jaar een andere subsidievorm vastgelegd', dat zou inderdaad best kunnen maar dat is niet zo. Feit is dat we inmiddels wel de realiteit hebben die we nu hebben en daarmee moeten we in het voorstel rekening houden. Het is aan u om dat besluit te nemen.

De VOORZITTER: Mevrouw Gumbert, ik sta nog één korte interruptie toe. Daarna is uw spreektijd om, dus het graag kort houden.

Mevrouw GUMBERT: Ja, heel kort. Dit is een evaluatie en daaraan is een bezuiniging gekoppeld die niet aan die evaluatie is gerelateerd, dat is niet op die manier aan de raad verteld. Ik heb in ieder geval niet geweten dat deze bezuiniging te maken heeft met de integrale bezuinigingen en ik had dat graag van tevoren geweten, dan hadden we daar inderdaad anders over kunnen nadenken. Nu lijkt het alsof…

De VOORZITTER: Dank u wel. Dit punt is duidelijk, u zou het kort houden en ik moet u helaas onderbreken. Mevrouw Schuurmans, u kunt daar nog even op reageren. Dan mevrouw Koolmoes nog even en dan kijk ik of we door kunnen. Mevrouw Schuurmans.

Burgemeester SCHUURMANS: Laat ik vooropstellen dat we allemaal al een hele tijd weten dat het niet kan met het bedrag dat er nu staat, er moet € 20 miljoen worden bezuinigd en meer of minder, daar gaan we het samen over hebben. Dat betekent dat bij alles wat in het college wordt besproken continu wordt gekeken of we het nog kunnen doen op het niveau waarop we dat gewend waren. Dat is niet alleen bij de ombuigingen, maar een goed bestuurder kijkt continu 'kunnen we het nog doen voor het geld dat we hebben' en als we minder geld hebben, kijken we kritisch naar alle mogelijkheden. Daarom wordt dit op deze manier aangeboden. Ik zeg u ook dat u het kunt uitstellen als u het lastig vindt om die afweging te maken omdat u straks nog veel meer lastige afwegingen moet maken, dan nemen we het mee in de discussie die u als raad voert over waar u wel en niet naar wilt kijken, maar het is van belang dat ik als portefeuillehouder heb toegezegd dat er een evaluatie komt en die ligt er nu. Er moet een subsidieverlenging komen want dat hoort, zeker als u kiest voor A of voor een andere variant. Die moet u aannemen en dat kan later, maar het college is wel verplicht om het u aan te bieden en het is uw keuze om het uit te stellen tot een ander moment.

De VOORZITTER: Helder. We hebben nog een interruptie van mevrouw Koolmoes van de HAP. Gaat u gang.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel. Het is nu een evaluatie en stel dat we kiezen voor 1a, dan neem ik aan dat er opnieuw een evaluatie komt en dat we dan kunnen kijken hoe we verdergaan. Die vraag staat niet in het raadsvoorstel en dat wil ik graag horen.

De VOORZITTER: Oké, die kan de burgemeester meenemen, gaat u alstublieft verder.

Burgemeester SCHUURMANS: Het is een goede gewoonte om aan het eind van een periode altijd een evaluatie te doen en dat zeg ik u zeker toe.

De VOORZITTER: U kunt verdergaan als u wilt.

Burgemeester SCHUURMANS: Volgens mij heb ik alle vragen beantwoord. Ik had het gevoel dat er heel veel verteld is en ik heb eigenlijk alleen geprobeerd de vragen te beantwoorden voorzitter.

De VOORZITTER: We checken het even. Ik zie geen handjes en volgens mij hebt u dat goed ingeschat. Dan kunnen wij naar de tweede termijn van de raad en ik volg in principe dezelfde volgorde, tenzij er nog bespreekpunten worden aangemeld, dan hanteren we die volgorde. Mevrouw Hussain, wilt u in de tweede termijn het woord voeren? Even recapituleren, de PvdA heeft een amendement ingediend, een voorstel van mijnheer Spijker onder andere, evaluatie van mevrouw Koolmoes en D66 heeft een amendement aangekondigd. Dat zijn allemaal punten waarover u het kunt hebben. Dan heb ik even de tijd gevuld, mevrouw Hussain bent u daar?

Tweede termijn

Mevrouw HUSSAIN: Ja voorzitter, ik ben er. Eigenlijk is het standpunt van de PvdA heel duidelijk en het verhaal van de portefeuillehouder is ook duidelijk, maar toch dienen we het amendement in en ik hoop dat mijn collega's mij hierin zullen steunen. Daar wil ik het bij laten, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Beusenberg voor de tweede termijn.

De heer BEUSENBERG: Voorzitter dank u wel. Ik wacht graag af tot het vrije debat.

De VOORZITTER: Ja, dan kan ik u verklappen dat dit is begonnen en in principe mag u daar een punt voor aandragen. Ik zie in ieder geval dat mijnheer Achterbergh dat gedaan heeft en ik stel voor met hem te beginnen, tenzij anderen een ander punt hebben, anders komt het debat niet los en mijnheer Achterbergh gaat dat vast opstarten. Klopt dat mijnheer Achterbergh? Gaat u gang.

De heer ACHTERBERGH: Jazeker voorzitter. Ik heb een idee en dat idee opperde de burgemeester eigenlijk al. Het is natuurlijk heel gek dat we vlak voor een enorme bezuiniging, een ombuiging, nog even snel van tevoren een beslissing nemen over € 100.000,00,00. Eigenlijk wil ik aan mijn collega's vragen: zullen wij dit voorstel, dat toch veel geld kost, integraal meenemen in de ombuigingen want als straks de keuze is tussen het opheffen van de `voedselbanken, het dichtgooien van de dorpshuizen of noem maar wat andere enge dingen op, ben ik wel benieuwd wat mijn collega's daarvan vinden. Het is nu heel gemakkelijk om nu te zeggen dat we de projecten in Cebu gaan doorzetten, maar ik ben wel erg benieuwd wat mijn collega's ervan vinden als we dat tegenover dat soort bezuinigingen gaan zetten want dat zijn wel de keuzes die we straks misschien moeten maken. Mijn voorstel is: we nemen het over een paar weken integraal mee in de ombuigingen.

De VOORZITTER: Een duidelijk voorstel. We gaan reageren in volgorde van handjes. Eerst een vraag van mevrouw Van de Meeberg, D66. U was er razendsnel bij, gaat uw gang.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ja dank u wel, dat komt omdat wij eigenlijk wel enthousiast worden van dit voorstel. Aangezien het toch helemaal is losgekoppeld van de inhoud van de evaluatie is het iets wat je sowieso in zijn algeheelheid moet bekijken in het kader van de bezuinigingen. Het is een goed voorstel.

De VOORZITTER: Dan mevrouw Koolmoes van de HAP.

Mevrouw KOOLMOES: Ja dank u wel voorzitter. Ja, barmhartigheid, ik denk dat de mensen van de VHC niet langer kunnen wachten, ze bijten nu al op hun nagels. Ik vind eigenlijk dat het ook niet losgekoppeld moet worden want dan komen er al zo veel stukken voorbij. Het is juist fijn dat we dit respect geven door het nu te doen. Dank u wel.

De VOORZITTER: We houden even de volgorde van de handjes aan en dan kan mijnheer Achterbergh aansluiten.

De heer ACHTERBERGH: Voorzitter, mag ik interrumperen?

De VOORZITTER: Ja dat wil ik wel doen, maar dan gaat het op een gegeven moment een beetje door elkaar lopen want dan willen anderen daar ook weer op reageren.

De heer ACHTERBERGH: Ik spaar het op.

De VOORZITTER: Ja, u hebt uw punt aangedragen, dus u kunt sowieso nog afsluiten en dan kijken we of er nog op gereageerd wordt. Eerst de heer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Mijnheer Achterbergh, ik ben het met u eens, ik heb al aangegeven dat die 25% moet gebeuren. Als dit straks in de algemene bezuinigingen wordt meegenomen, zullen we wel alle bezuinigingen moeten bespreken en oormerken. Als deze erbuiten valt of niet moet goed wordt besproken, anders is het ook onduidelijk. Dus absoluut graag want we moeten afwegen waarin we wel, niet of minder gaan snijden. Daar ben ik het volledig mee eens, maar het is duidelijk dat we moeten snijden.

De VOORZITTER: Mijnheer Schaap van Forza!

De heer SCHAAP: Ja dank u wel voorzitter. Ik kan heel kort zijn, ik vind het een uitstekend idee van de V&D om het daarover hebben. Dus steun voor het voorstel.

De VOORZITTER: De V&D is failliet en de VVD bestaat nog, maar dat geeft niet. Het was een kleine verspreking, uw punt was duidelijk.

De heer SCHAAP: Excuses voorzitter en excuses aan de fractie van de VVD.

De VOORZITTER: Ik zie dat die aanvaard worden. Mevrouw Hussain van de PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Die subsidie is nodig, dat hebben we net ook van de insprekers gehoord. Zoals mevrouw Koolmoes eerder al zei, is de toekomst van de stichting maar ook die van de inwoners van Cebu onduidelijk. Vandaar dat wij dit geen goed idee vinden.

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, gaat uw gang.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Ook SRH steunt dit voorstel niet omdat wij het een beetje jammer vinden dat er nu naar wordt gekeken alsof het maar een of ander subsidietje is. Het is een vriendschapsband van de afgelopen 29 jaar en wij blijven bij ons standpunt dat we hier niet op moeten en willen bezuinigen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mevrouw Gumbert van GroenLinks.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. GroenLinks vindt dat het geen kwestie van bezuinigen is, maar een kwestie van de stekker eruit trekken. Als wij als gemeente willen gaan oordelen of wij de vriendschapsband helemaal willen opheffen of dat wij het niet meer nodig vinden om dit werk te doen, is dat een hele andere discussie dan erop te bezuinigen. Wij willen nu beslissen over de evaluatie en de vriendschapsband en niet alleen over de bezuiniging.

De VOORZITTER: Mijnheer Sulmann van GEZOND Haarlemmermeer, gaat uw gang.

De heer SULMANN: Ja dank u wel voorzitter. Er werd ook gezegd dat subsidies nodig en belangrijk zijn, maar iedere subsidie is natuurlijk altijd nodig en belangrijk voor degene die deze subsidie krijgt. Ik ben het helemaal met de heer Achterbergh eens dat het goed is om deze subsidie ook mee te nemen in de mogelijkheden tot bezuinigingen die moeten doen. We zullen echt moeten bezuinigen, dan moeten we echt pijnlijke keuzes maken en moeten we ook kijken naar deze subsidie, wat we hiermee kunnen. We moeten ons ook realiseren dat, als we deze subsidie niet intrekken, we ergens anders extra pijn moeten gaan doen, dat bijvoorbeeld een zwembad een uur dicht moet, een bibliotheek dicht moet of dat soort dingen. We moeten dus heel goed kijken wat alle subsidies zijn, waarop we eventueel kunnen bezuinigen en wat de impact van iedere bezuiniging is. Ik ben het eens met de heer Achterbergh, laten we dit inderdaad meenemen bij de bezuinigingen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Maat van het CDA.

Mevrouw MAAT: Ja dank u wel voorzitter. Het CDA denkt dat er op dit moment duidelijkheid gewenst is, als we dit nu vooruitschuiven verdwijnt het gewoon in de massa. Voor onze inhoudelijke bijdrage en onze keuze maakt het niet uit of we het nu of straks doen want deze keuze maken wij gewoon op morele principes en ik denk dat het nu belangrijk is dat er gewoon een kogel door de kerk gaat. Mijnheer Achterbergh had het over 1000 mensen en € 100,00, maar op dit moment betaalt iedere inwoner ongeveer € 1,50. Als daarvan kinderen te eten krijgen en ze niet meer op een vuilnisbelt hoeven te leven, wat is dan € 1,50? Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Er hebben zich meer mensen aangemeld, maar dat is voor de tweede ronde. We gaan eerst even naar mijnheer Achterbergh en dan kijken we of we nog een tweede ronde doen want er is nog een tweede punt aangemeld. Eerst mijnheer Achterbergh van de VVD.

De heer ACHTERBERGH: Ja, ik heb drie interrupties en ik zal ze kort houden. Ik ben benieuwd waarom de HAP zo ongeduldig is en dit niet over twee weken wil behandelen, die vraag is eigenlijk ook aan het CDA. Het moet direct, het moet nu en er moet duidelijkheid zijn. Hoezo? De VHC krijgt dit jaar gewoon € 100.000,00 plus een beetje en de druk die nu geschetst wordt, zie ik niet. Misschien zie ik iets niet wat zij wel zien en ik hoor heel graag waarom dit niet twee weken kan wachten want daar hebben we het over. Eigenlijk hetzelfde naar de PvdA die aangeeft dat het niet belangrijk genoeg is om bij de ombuigingen mee te nemen. Waarom deze speciale behandeling, waarom wordt dit eigenlijk als een apart iets behandeld, terwijl het eigenlijk gewoon een subsidie is? Laten we het niet anders noemen dan het is. Ik ben heel benieuwd waarom deze drie collega's niet kunnen wachten want over twee weken staat het op de stemmingenlijst en de duidelijkheid komt toch niet veel eerder. Ik ben erg benieuwd wat jullie daarvan vinden.

De VOORZITTER: Ja, dan gaan we nog even vijf minuten een tweede ronde over dit punt doen. Dan hebben we het nog tien minuten over het andere punt dat is aangedragen, dan verdelen we het even zo tot iemand een ander ordevoorstel doet.

Mevrouw HUSSAIN: Voorzitter?

De VOORZITTER: Ja mevrouw Hussain, ik wilde u net het woord geven.

Mevrouw HUSSAIN: O, oké. Ik wil heel graag een antwoord van de portefeuillehouder op de vraag die mijnheer Achterbergh net stelde en ik vraag me af of dat kan. Er staan nu twee opties ter...

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain, ik ga u onderbreken. Wat mij betreft, kan dat als we het heel kort houden. Ik vraag of de portefeuillehouder daar kort op wil reageren, met het oog op de tijd doen we dat direct. Mevrouw Schuurmans, wilt en kunt u daarop reageren?

Burgemeester SCHUURMANS: Wilt u het nog eenmaal herhalen, mijn geluid viel uit.

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain, kunt u de vraag herhalen?

Mevrouw HUSSAIN: Natuurlijk. Er staan nu twee beslispunten voor de raad die eigenlijk nu worden behandeld als apart voorstel en die niet in de ombuigingen worden meegenomen terwijl we het over twee weken drie uur lang over de ombuigingen gaan hebben. Waarom wordt dit nu apart als voorstel behandeld?

Burgemeester SCHUURMANS: Voorzitter, ik probeerde dat net al te vertellen. Natuurlijk hebben wij in het college gezegd dat we het voorstel over de subsidie hieraan moeten koppelen omdat we een nieuwe subsidie moet vaststellen. Het is natuurlijk erg vreemd om, als je over bezuinigingen spreekt, een voorstel te doen dat over de evaluatie gaat, dat was het dilemma. Vandaar dat we het gekoppeld hebben, waarbij wij hebben gezegd dat dit betekent dat er net als voor alle andere instellingen ook hiervoor een bezuinigingsopgave ligt en daar zijn we mee bezig. Als u dat in de breedte wilt afwegen, neemt u nu kennis van de evaluatie, die hebt u gekregen. Dus u kunt het op inhoud beoordelen, dat lijkt me erg belangrijk bij elke overweging die u maakt, en u kunt ervoor kiezen om de afweging tussen gewoon doorgaan, minderen of stoppen, dat zijn de varianten die ik u hoor noemen, te maken in het kader van de rest van de afwegingen, dat is echt aan u. Ik vind het van belang dat u het nu kwalitatief kunt beoordelen en niet alleen maar op bedragen want het is heel gemakkelijk schrappen op een papiertje: hier kunnen we wel op bezuinigen. U hebt nu in de evaluatie gezien wat de werkzaamheden waren en u kunt nu op inhoud keuzes maken. Dat was de intentie van dit voorstel van het college.

De VOORZITTER: Dank u wel. We gaan even kort naar mevrouw Hussain over of dit zo voldoende is. Kunt u met het oog op de tijd uw reactie kort houden. Zo niet dan gaan we naar mevrouw Koolmoes die ook nog wil reageren. Mevrouw Hoessein, als u dat nog wilt moet u nu wel echt spreken.

Mevrouw HUSSAIN: Het is prima zo, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u. Dan gaan we nu naar mevrouw Koolmoes. U wilt ook nog reageren, klopt dat?

Mevrouw KOOLMOES: Ja absoluut voorzitter, natuurlijk. Mijnheer Achterbergh vroeg letterlijk: ja maar het gaat toch maar om een subsidie en waarom zit er nu zo'n druk op? De druk die erop zit noem ik anders, dat noem ik vriendschap. Die vriendschap van dertig jaar betekent dat je een beetje moet geven en nemen. De VHC is nu ongelofelijk zenuwachtig over wat de raad over twee weken gaat doen en moeten we dan nu zeggen dat we het de volgende keer in de drie uur durende sessie over de ombuigingen ergens tussendoor floepen en het dan even behandelen of geven we na dertig jaar het respect, wat goede vrienden doen… hebben we het er nu over en zetten we het over twee weken op de stemmingenlijst? Het is geen druk mijnheer Achterbergh, en dat geldt ook voor mijnheer Schaap, maar het is barmhartigheid en vriendschap. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik vraag u allemaal om het een beetje te beperken zodat we nog tijd overhouden voor het tweede punt. Er willen nog meer mensen reageren en we gaan gauw door naar mevrouw Maat van het CDA op dit punt.

Mevrouw MAAT: Ja dank u wel voorzitter. Ik denk ook dat we er een hele tijd mee bezig zijn als we over twee weken elke € 100.000,00 subsidie gaan bespreken. De afwegingen worden pas in juli 2021 gemaakt, dat duurt zeker nog een tijdje en daarom denk ik dat het goed is dat nu gewoon de kogel door de kerk gaat. Voor het CDA is het in ieder geval heel duidelijk wat we willen doen als we het hebben over barmhartigheid, wat mevrouw Koolmoes net nog zei, en daarnaast vind ik dit niet zomaar een subsidie, het is inderdaad een dertigjarige vriendschapsband. Mijnheer Sulmann zei 'de bibliotheek een uurtje eerder dicht' en dat overleven we volgens beter dan een kind dat een dag geen eten heeft.

De VOORZITTER: Dank u wel. We gaan door naar de volgende, mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Ik hoorde mevrouw Koolmoes en mevrouw Maat praten over barmhartigheid en dat er ontzettend veel zenuwen zijn over of deze subsidie wordt voortgezet. Het gaat natuurlijk over alle organisaties die een bezuinigingsronde boven het hoofd hangt. Ik wil dat echt wel even in perspectief zetten. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Mevrouw Koolmoes gebruikt steeds het woord 'vriendschap', maar vriendschap hangt niet alleen van geld af. We praten vanavond met alle respect voor de vriendschap uitgebreid over Cebu, over twee weken praten we weer uitgebreid over het fenomeen Cebu en de subsidie, weer met alle respect, en die vriendschap krijgen ze van ons, dat geven we ook op andere manieren. Ik heb al andere voorstellen gedaan, we kunnen ook met raad en daad onze oude inventaris… Dus vriendschap hangt van iets meer af.

De VOORZITTER: Dank u wel. Met het oog op de tijd ronden we dit punt af. Mijnheer Achterbergh heeft het aangedragen en u mag het afronden, maar wilt u het wel afronden en niet nog vragen aan uw collega's stellen. Gaat uw gang.

De heer ACHTERBERGH: Ja, dat is lastig als je door collega's aangesproken wordt. Laat ik dan in algemene zin zeggen dat ik best teleurgesteld ben in een aantal collega's dat een aantal krachttermen gebruikt zoals vriendschap en saamhorigheid, maar dat over twee weken wel keiharde keuzes over andere mensen maakt, die gaan het wel hard voelen omdat voor hen die bezuiniging van € 100.000,00 wel doorgaat. Dat wilde ik even gezegd hebben. Ik voel wel redelijk steun voor mijn voorstel om er wel gewoon tijdens de ombuigingen normaal over na te denken, maar ik weet niet wat technisch het handigste is. Ik zou een amendement kunnen overwegen, maar dat komt dan na het bespreken van de ombuigingen en dat lijkt me een zeer onpraktische situatie.

De VOORZITTER: Die praktische vraag beantwoorden wij nog even. Ik begrijp dat dit in amendementvorm moet en we laten u nog weten hoe de volgordelijkheid is en wat het tijdstip daarvoor is. Daar komen we nog op terug, het is in ieder geval duidelijk wat u wilt bereiken, ook voor de collega's. We komen terug op de procedure en we gaan de laatste tien minuten in op het tweede punt dat door de heer De Vries is aangedragen. Mijnheer De Vries, kunt u het kort inleiden, dan kunnen uw collega's daar nog op reageren.

De heer DE VRIES: Dank u voorzitter. Een van de belangrijkste items die vandaag langskwam is uitwisseling van kennis en ervaring. Sommige mensen zeiden dat dit nogal eenzijdig is: wij brengen kennis en ervaring naar de Filippijnen, maar wat krijgen wij daarvoor terug, wat schieten wij daarmee op? Ik kan een praktijkvoorbeeld noemen. Mijn dochter is ooit helemaal op eigen kosten naar Zuid-Afrika

geweest, waar ze een jaar vrijwilligerswerk heeft gedaan. Dat was een levensveranderende gebeurtenis en dat geldt ook voor Henk Kuipers die we hebben gehoord. Ik denk dat we wat ruimer moeten kijken dan alleen naar praktische kennis en ervaring, het levert ook iets op. Het andere aspect dat ik wil aankaarten, is of de jongeren die terugkomen hun kennis en ervaring veel meer kunnen doorgeven aan de mensen om hen heen, bijvoorbeeld op scholen of waar dan ook, zodat die tientallen jongeren die daar zijn geweest een soort ambassadeur worden. Dat was even mijn inleiding.

De VOORZITTER: Dank u wel. We gaan kijken wie daarop wil reageren. Ik zie als eerste mijnheer Achterbergh. Mijnheer Spijker, volgens mij was uw handje nog omhoog en we horen het vanzelf als dit de bedoeling was, eerst mijnheer Achterbergh, VVD.

De heer ACHTERBERGH: Ik probeer even te duiden of dit in lijn met het voorstel is. U bent nu op inhoud bezig en ik weet niet of dat het voorstel raakt, dat is gewoon even ter verduidelijking voor mij.

De VOORZITTER: Ja, ik kijk even of anderen die verduidelijking ook nodig hebben om het debat op gang te krijgen. Dan gaan we eerst terug naar mijnheer De Vries en anders doen we dat als laatste. Geldt die verduidelijking voor anderen ook? Dan ga ik daar even van uit. Mijnheer De Vries kunt u dat toelichten, dan kunnen we de discussie straks iets scherper voeren.

De heer DE VRIES: Nou, ik heb diverse collega's horen zeggen dat dit geen vriendschap is omdat vriendschap gelijkwaardig is en dat hier niet het geval is; wij geven alleen maar, er gaat alleen maar geld naartoe en wij hebben er niets aan. Dat speelt natuurlijk toch wel een belangrijke rol in de overwegingen of je die vriendschapsband continueert, los van het formele aspect of het wel of niet een gemeentelijke taak is. Het woord 'vriendschap' is gevallen en mijn inbreng is eigenlijk: gaat vriendschap dan alleen maar over geld of is het veel breder?

De VOORZITTER: Dat is een duidelijke vraagstelling. We gaan kijken wat de collega's daarvan vinden. Mevrouw Hussain van de PvdA mag als eerste.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Dat is eigenlijk wat de insprekers en de collega's die voor optie A gaan zeggen: het is wederzijds. Wij geven geld, maar we krijgen er veel voor terug waaronder kennis. Jongeren die ervaring opdoen, de er levenservaring voor terugkrijgen, maar ook uitbreiding van normen en waarden. Ik ben voorstander van ambassadeurs, maar op het moment dat we hiermee stoppen is een ambassadeur bijvoorbeeld ook niet nodig. Daarom wil ik gaan voor de volledige € 100.000,00, zodat beide kanten ervan kunnen blijven profiteren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Dank u wel voorzitter. Ik hoorde mijnheer De Vries vertellen over een levensveranderende ervaring. Ik kan me best voorstellen dat dit voor heel veel mensen belangrijk is, maar ik vind het een vrij magere onderbouwing van het hieraan blijven uitgeven van gemeenschapsgeld, moeten we gemeenschapsgeld uitgeven aan een levensveranderende ervaring? Ik vermoed dat je dit ook op een andere manier kunt ervaren dan door naar Cebu te gaan. Daarom herhaal ik wat ik eerder heb gezegd, ik denk dat het heel goed is dat we die vriendschap behouden en dat we die ontwikkelingshulp niet direct stoppen, maar we kunnen wel kritisch kijken naar het geld eromheen dat niet direct terechtkomt bij de mensen die dit het allerhardst nodig hebben.

De VOORZITTER: Oké. We gaan naar de volgende en dat is mijnheer Achterbergh, VVD.

De heer ACHTERBERGH: Ja dank u wel voorzitter. Ik sluit me grotendeels aan bij de woorden van

mevrouw Van de Meeberg, vriendschap is belangrijk. Ik snap dat het voor de PvdA en het CDA een heilig huisje is, maar wij zijn het daar gewoon niet mee eens, wij vinden gewoon dat we zeker moeten kijken naar hoe we die vriendschapsband wel op een andere manier kunnen invullen, maar die afweging hoort volgens mij netjes bij de ombuigingen. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Schaap van Forza!

De heer SCHAAP: Ja voorzitter dank u wel. Ik reageer op de vraag wat we ervoor terugkrijgen. Het antwoord is gewoon heel simpel, we krijgen er niets voor terug. Ik hoorde de PvdA wel zeggen 'we sturen onze jongeren ernaartoe en dan leren ze de cultuur', maar dat kunnen die jongeren prima zelf, als ze een baantje hebben en daar vervolgens gaan backpacken. Wij geven en we krijgen er niets voor terug.

Mevrouw HUSSAIN: Voorzitter, mag daar even op reageren?

De VOORZITTER: Dat kan niet want dan laten we de afspraken los, dan willen anderen ook. Ik snap het wel, dan kijken we even of we daar nog tijd voor hebben. Eerst willen anderen nog, mijnheer Spijker en mevrouw Maat. Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter, ik blijf nog even terugkomen. Vriendschap gaat niet om geld, vriendschap kunnen we ook tussen twee landen regelen, tussen twee mensen en het kan ook via het internet. Ik heb net gekeken, er bestaat een onlineverbinding tussen hier en de Filippijnen en dan heb ik het over de keurig nette verbindingssites. Mensen van hier kunnen heel goed gezellig communiceren, vriendschappen opbouwen en kennis en kunde uitwisselen, het gaat niet om geld.

De VOORZITTER: Nog twee sprekers op dit punt. Mevrouw Maat, CDA, gaat uw gang en daarna mevrouw Koolmoes.

Mevrouw MAAT: Ja dank u wel voorzitter. Het is onzin dat wij niets terugkrijgen, naar mijn weten hebben we hier in de Haarlemmermeer ook twee Filipijnse pastoors en ik denk we ook heel veel dingen terugkrijgen waar wij niet zo veel zicht op hebben. De heer Achterbergh zei dat hij teleurgesteld is in onze bijdrage of dat dit een heilig huisje is, wij zijn teleurgesteld in de bijdrage van de heer Achterbergh van de VVD. Als ik kijk naar welke projecten wij als hele rijke gemeente de afgelopen jaren hebben kunnen neerzetten, als we daar iets minder van hadden gedaan, hadden we dit nu gewoon kunnen doorzetten. Ik denk dat we ook heel erg goed naar onszelf moeten kijken.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Koolmoes, gaat uw gang.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Ik kan meerdere antwoorden bedenken die ik hierop zou kunnen geven. Is het kennis of ervaring, is het een vriendschapsband, wat geeft het mij? Als ik morgen iemand die geen zicht heeft help oversteken, heb ik een heel goed gevoel en als we er met € 100.000,00 of € 75.000,00 per jaar voor kunnen zorgen dat dames daar met een microkrediet van € 100,00 hun eigen gezin kunnen helpen en hun kinderen naar school kunnen laten gaan, geeft me dat ook een goed gevoel. Ik vind het gewoon jammer dat sommige partijen dat gevoel niet hebben want dat heb ik wel. Natuurlijk kunnen we kennis en ervaring uitwisselen want alles waar ze daar tegenaan lopen, neem je mee in je leven hier. Wat betreft onze jongeren die zo ongelooflijk verwend zijn, Cebu kan hen heel veel ervaring geven want daar komt het water niet gewoon uit de kraan en daar hebben ze geen tijd om zich te vervelen. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan mevrouw Gumbert, u had net uw handje omhoog en volgens mij

hebt u nog niet gesproken op dit punt, wilt u dat nog?

Mevrouw GUMBERT: Ja voorzitter, ik zou heel veel willen zeggen maar ik denk dat dit niet verder bijdraagt aan deze discussie en ik ben eerlijk gezegd ook echt heel moe en ik laat mijn beurt nu voorbijgaan.

De VOORZITTER: We hebben nog vier minuten. Dat wil zeggen dat mijnheer De Vries kan afronden, maar dan is vier minuten wel veel en ik geef de mensen die per se nog willen reageren nog drie minuten die gelegenheid, dan heeft mijnheer De Vries nog tijd om af te ronden. Zijn er nog mensen die per se willen reageren? Dat dacht ik al, mevrouw Hussain gaat uw gang.

Mevrouw HUSSAIN: Ik wil gewoon nog even specifiek reageren op de woorden van de heer Schaap van Forza! die net over cultuur sprak. Ik vind het jammer dat u denkt dat het alleen een uitwisseling van cultuur is. Hulpverlening valt niet onder cultuur en hulpverlening bestaat niet altijd uit geld.

De VOORZITTER: Dank u wel voor uw korte reactie. Ik zie ook mijnheer Schaap. Eerst mijnheer Schaap, dan mijnheer Achterbergh en dan mevrouw Koolmoes. Mijnheer Schaap, gaat uw gang.

De heer SCHAAP: Dank u wel voorzitter. Ik reageer eerst op de woorden van mevrouw Hussain. Hulpverlening is gewoon geen taak van de gemeente, dat horen wij gewoon niet te doen. Het is leuk dat u dat wel vindt, maar daar gaat het niet om. Ik hoorde anderen zeggen dat het niet om geld gaat, maar daar gaat het wel om, daarom bespreken we dit. U hebt dezelfde nota als ik gelezen en ik zie geldstromen naar Cebu en niet andersom. Mijnheer Spijker zei het ook, uitwisselingen en vriendschap is prima, dat hoeft niets te kosten en ik vind het echt jammer dat er fracties zijn die hier emotioneel op reageren in plaats van met het verstand.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mijnheer Achterbergh, VVD.

De heer ACHTERBERGH: Ja, ik snap wel wat de heer Schaap zegt, zeker als het om geld gaat, moeten we vooral niet emotioneel onderbuikgevoelens uiten, maar er gewoon serieus naar kijken. Ik heb het idee dat sommige collega's alleen maar op onderbuikgevoel reageren en bejubelende woorden gebruiken, terwijl het gewoon om € 100.000,00 gaat. Daarvoor kunnen we ook een skatebaan voor onze jongeren neerzetten, zei de JGR-ambassadeur. Dat gezegd hebbende, een fijne avond.

De VOORZITTER: Mevrouw Gumbert, helaas dat gaat niet meer lukken. We hebben nog twee sprekers en dan gaat mijnheer De Vries afronden. Mevrouw Koolmoes en mijnheer Beusenberg nog en dan gaan we echt afronden. Mevrouw Koolmoes, graag kort.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Ja inderdaad emotie, ik heb het in mijn bijdrage en ook in de interrupties meegenomen. Kijken we er ook op een andere manier naar? Jazeker, ook wij zien de cijfers en wij zien ook dat het op de Filippijnen op sommige plekken zelfs slechter gaat dan op Cebu. Ik wil toch aan de raad meegeven dat we echt niet alleen naar de emotie kijken. Ik heb vanavond mijn vrienden misschien wel leren kennen en ik sluit af met de woorden: in goede tijden elkaar vasthouden is niet moeilijk, maar juist in slechte tijden elkaar niet loslaten voorzitter…

De VOORZITTER: Dank u wel.

Mevrouw KOOLMOES: Dat is pas ware vriendschap. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dat was een herhaling en dat kap ik even af, vandaar. Tot slot mijn-

heer Beusenberg, graag kort.

De heer BEUSENBERG: Ja dank u wel voorzitter. Voorzitter nogmaals, ik vind het echt heel erg jammer dat erover wordt gesproken alsof het maar een subsidie is en zeker ook aangezien wij jarenlang € 190.000,00 per jaar hebben uitgegeven aan een honkbalstadion waarvan wij verwachtten dat de Amerikanen hier kwamen honkballen. Dat was een kansloos verhaal, dat wisten wij eigenlijk aan het begin al, en dit is een goed streven, het is vriendschapsband die al 29 jaar gaande is en die wij nu willen verbreken. Dat kan toch niet voorzitter. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. We gaan het debat echt afronden, de tijd is om. Ik weet dat u nog meer wilt zeggen en als u de sessie wilt verlengen, kunt u een ordevoorstel indienen, anders gaan we nu echt afronden. Mijnheer De Vries, u hebt dit punt aangedragen en u mag nog even kort afronden. Daarna sluit ik de sessie en geef ik nog even een procestoelichting op de amendementsvraag van zojuist. Mijnheer De Vries, gaat uw gang.

De heer DE VRIES: Dank u wel voorzitter. We hebben een mooie discussie gehad waarin duidelijk de scheidslijnen zichtbaar werden. Ik denk dat we de komende twee weken nodig hebben om tot een besluit te komen voor de stemming. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Voordat we de sessie sluiten nog even het antwoord, ook vanuit de griffie, op de vraag hoe het procesmatig zit. Dit punt kan worden ingebracht in het debat over de bezuinigingen en afhankelijk van dat debat kan de meerderheid van de raad bepalen of dit voorstel nog ter stemming moet komen. U kunt het gewoon in het debat over de bezuinigingen inbrengen, dat staat alle partijen vrij. Is dat nu voor u voldoende duidelijk?

De heer BEUSENBERG: Ik heb nog één vraag. Ik ga ervan uit dat dit voorstel over twee weken wel op de stemmingenlijst staat.

De VOORZITTER: Zonder een tegenvoorstel van de meerderheid van de raad staat het gewoon op de stemmingenlijst. Ja, dat is correct. Ik begreep dat het een debat over de bezuinigingen is en dat het de partijen vrij staat om het daar te bespreken en daar meerderheid te vinden voor een of andere richting op dit punt. Mijnheer Schaap ook over de orde en over dit punt? Gaat uw gang.

De heer SCHAAP: Ja voorzitter, ik wil wel een ordevoorstel doen. Ik hoorde grote verschillen, we hebben elkaar zeker niet gevonden. Ik wil eigenlijk de tweede termijn verlengen naar een andere keer en de stemmingen dan maar opschuiven omdat ik denk dat we zeker een tweede termijn nodig hebben voor amendementen en om een en ander verder met elkaar te bespreken.

De VOORZITTER: Dat hangt ervan af of daar een meerderheid voor is, zo werkt het natuurlijk, maar u kunt altijd zo'n ordevoorstel doen. Dat is dan overigens een derde termijn want we hebben de tweede termijn al gehad of u wilt de tweede termijn verlengen, dat maakt niet uit. Uw punt is helder, ik kijk even of er partijen zijn die willen reageren op dit ordevoorstel om dit debat te verlengen en de stemming dus op te schuiven. Wie wil daarop reageren? Dat is mijnheer Beusenberg en daarna mevrouw Van de Meeberg. Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel voorzitter. Ik vind dat een slecht idee, zeker omdat eigenlijk alles al is gezegd. De heer Schaap zei dat we elkaar niet hebben gevonden en ik heb het vermoeden dat we elkaar ook niet gaan vinden. Ik denk dat de stemmingen de enige manier zijn om tot een conclusie te komen. Dank u wel.

De VOORZITTER: Ja, dank u wel. Graag alleen even voor of tegen en een hele korte toelichting. Mevrouw Van de Meeberg.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik ben het eens met mijnheer Beusenberg, ik ben geen voorstander van het verlengen van de tweede termijn.

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain.

Mevrouw HUSSAIN: Ik sluit me volledig aan bij de woorden van mijnheer Beusenberg.

De VOORZITTER: Mijnheer Achterbergh.

De heer ACHTERBERGH: De VVD wenst geen verlenging voorzitter.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, ik kan nu zeggen dat ik mijnheer Achterbergh volg, maar ik volg mijnheer Beusenberg.

De VOORZITTER: Volgens mij in dit geval beiden, dank u wel. Dan mevrouw Maat.

Mevrouw MAAT: Ook wij volgen de heer Beusenberg.

De VOORZITTER: Mevrouw Gumbert.

Mevrouw GUMBERT: Wij wensen ook geen verlenging.

De VOORZITTER: Helder, dank u wel. Mijnheer Sulmann.

De heer SULMANN: Geen verlenging nodig.

De VOORZITTER: Zijn er nog anderen die nog niet gereageerd hebben en die wel willen reageren? Dat hoeft niet. Dan concludeer ik mijnheer Schaap dat er niet voldoende stemmen voor uw ordevoorstel zijn en dat het blijft zoals het nu voorligt. Dit stuk gaat door naar de stemmingen, de sessie wordt niet verlengd en u kunt het inbrengen in het debat over de bezuinigingen. Hiermee sluiten we deze sessie. Ik dank u allen voor een goed debat.